

הנחיות לביצוע וכתובה של עבודת גמר בתחום המחול

הקדמה כללית

מובאים כאן כללים והנחיות להכנת הצעה לעבודת גמר באמנות המחול. בשנים האחרונות הולך ומתפתח תחום אמנות המחול במערכת החינוך ומתבסס בה. רבים מבקשים להכין עבודת גמר בתחום זה. מטרת החוברת להנחות את העוסקים בהכנתה של עבודת הגמר - תלמידים, מורים, מנחים ומעריכים - בדרך הכנתה של העבודה משלביה הראשונים ועד להערכתה. התלמיד רשאי לבחור ולהגיש עבודת גמר באמנות המחול, כחלק ממשימותיו לקבלת תעודת הבגרות.

הכנת עבודת גמר באמנות המחול מתאימה לתלמידים אשר מתמחים ב"אמנות המחול" (כלימוד מוגבר במסלול 5 יח"ל). תלמידים אשר בחרו תחום התמחות אחר יכולים להגיש עבודת גמר בתחום זה, זו בתנאי שיהיו מצויים היטב בתחום ובעלי יכולות ביצוע גבוהות, בזכות פעילותם במערכות בלתי פורמליות, קרי: קונסרבטוריון, אולפן אזורי, מרכז לאמנויות וכו'. מצופה מהם שיהיו מסוגלים להתגבר, בכוחות עצמם, על מושגי היסוד הכרוכים בנושאים בתחום זה ויגיעו לרמה נאותה של שליטה בו.

מבוא

עבודת הגמר ב"אמנות המחול" היא עבודה המתמקדת בנושא מתחום המחול - עבודה המשלבת רכיב עיוני ורכיב מעשי: ביצוע, כוריאוגרפיה או עבודה עיונית. ניתן במקרים חריגים להגיש עבודה עיונית בלבד. עבודת הגמר משלבת עיון-מחקר ואמנות. הכנת עבודת-הגמר פותחת גם פתח לשיח בין המחול לתחומי דעת אחרים הנוגעים לעולמו של התלמיד, מרחיבה את אופקיו התרבותיים ומעשירה אותו. לכן, בעבודה אפשר לשלב אף תחומים אחרים ואמנויות אחרות. לעבודת הגמר אופי עיוני-מחקרי, הבא לידי ביטוי, גם אם היא משלבת מרכיבים יצירתיים.

בעבודת הגמר במחול (אף זו המשולבת בתחומים אחרים) חייבים להתקיים הכללים העקרוניים לעבודה אקדמית בתחום: התמקדות בבעיה מתחום המחול והדגשת זיקותיה לתחומים המשיקים והמשולבים. ההצעה לעבודת-הגמר והעבודה יוכנו באופן עצמאי בידי התלמיד, בהנחיית מומחה למחול בעל תואר שני בתחום והשכלה מקצועית במחול ובליטוי המורה - המלווה הבית-ספרי. את ההצעות לעבודת הגמר ואת העבודות יש להכין ולהגיש על פי הכללים וההנחיות של הפיקוח על עבודת-הגמר והפיקוח על החינוך למחול.

נדגיש שמדובר בבחינת בגרות מטעם בית הספר בלבד ולא מוסד בלתי פורמלי, אף שהמנחה המקצועי לעיתים יגיע ממוסד שכזה. לפיכך, באם קיים מנחה חיצוני לבית הספר באחריותו לשמור על קשר רציף עם הממונה על עבודות הגמר בבית הספר בנוגע להגשת ההצעה, קבלת תיקונים ומידע על מועדי ההיבחנות.

עבודת גמר באמנות המחול המשלבת מרכיבים יצירתיים ועיוניים

בעבודה משולבת יהיו שני רכיבים : עיוני ומעשי. ההערכה הסופית תורכב מהחלק העיוני ומהחלק המעשי גם יחד. הרכיבים העיוני והמעשי יהיו קשורים זה בזה בקשר רעיוני ויהוו עבודה כוללת ואחידה אחת.

שיעוריהם של שני הרכיבים בעבודה :

ציון על הרכיב העיוני = 60% [ניתן ע"י קורא/ת העבודה העיונית]
ציון על הרכיב המעשי = 40% מכלל העבודה [שקלול ציונים של כ-3-4 מעריכות/ים]

תנאים להכנת עבודת גמר המשלבת רכיב יצירתי (מעשי) ורכיב עיוני :

1. על התלמיד להיות בעל רקע והכשרה קודמים במחול. עליו להיות מחויב להכשיר עצמו בתחום המחול ולהגיע לרמה המתחייבת בבחינות הכניסה למוסדות להשכלה גבוהה, בתחום המחול (האקדמיה למוסיקה ולמחול, מכללה, סמינר למורים בתחום המחול, להקה וכו').
2. אורך הרכיב היצירתי (המעשי) יהיה בין ארבע לשמונה דקות.
3. הרכיב היצירתי (המעשי) יוצג בידי התלמיד מכין העבודה, והוא יהיה רשאי לצרף רקדנים נלווים.
4. על מכין העבודה לשלוט היטב בסגנון היצירה שאותה הוא מציג.
5. בעבודה שהיא בחירה ושחזור מרפרטואר, יציג התלמיד קטעים באישור הפיקוח על הוראת המחול - על פי נושא העבודה.
6. הרכיב העיוני יוכן על פי כללי הכתיבה המדעית-העיונית.

עבודת גמר עיונית בתחום המחול

הקדמה : התלמיד יסביר מדוע נבחר הנושא ומה בעיקר מעניין אותו, מודה למי שסייע לו וכיו"ב.

מבוא : פירוט מטרת המחקר, שאלת המחקר והנחות היסוד.

גוף העבודה : רצף הפרקים, כל פרק בפני עצמו ובו ייבחן נושא אחד בלבד במטרה למקד את הדיון ולבססו. יוצגו האמנים והיצירות הנחקרות. יערך ניתוח היצירות, השוואה, המשגה ופיתוח תזה (רעיון מוביל) מנומקת. יש להימנע מפריסת יתר של החומר ולהתמקד רק בגופי הידע המתקשרים ישירות לנושא הנחקר.

סיכום : יוצגו ויידונו מסקנות מפורטות ומנומקות ותינתן תשובה לשאלה שהוצגה במבוא. ניתן ומומלץ להוסיף סיכום אישי המשלב ידע והבנה חדשים ואותנטיים. עבודת חקר תביא אותנו למסקנה ולא לתשובה חד משמעית. מטרתה אינה סיכום כלל החומר המצוי אלא כתיבה העונה על שאלה, היבט או בעיה המעניינים וקשורים לנושא. נספחים וביבליוגרפיה : על פי ההנחיות המופיעות באתר.

עבודת הגמר ומסגרת הכנתה

תמצית הכללים

1. עבודת גמר היא עבודה עצמית, עיונית או עיונית-מעשית שהתלמיד רשאי להגישה למשרד החינוך התרבות והספורט בשנת לימודיו האחרונה בבית-הספר העל-יסודי, כחלק ממשימותיו לקבלת תעודת בגרות. בעבודת הגמר ינסה התלמיד להתמודד עם סוגיה מדעית מסוימת, להעמיק בה, להבהירה ולסכמה. אין מצופה ממנו חידוש מדעי. בעבודת הגמר יושם דגש על כושר הלימוד העצמי של התלמיד, על הכרת דרכי לימוד מתקדמות, מדעיות ומחקריות, על התמודדותו עם בעיות מדעיות ומחקריות ועל שימוש בחשיבה מדעית, ביקורתית ויצירתית. עבודת-הגמר עשויה להיות בתחום אחד המקצועות הנלמדים בבית-הספר, בנושא שעורר את סקרנותו של התלמיד ואת רצונו להתמודד עמו, עבודה יצירתית-אמנותית, או פיתוח של מוצר או מנגנון המלווה בדיון עיוני. ההיערכות להכנת העבודה, הגשת ההצעה לעבודה וראשית הטיפול בה ייעשו בכיתה י"א. העבודה תושלם ותוגש להערכה במהלך כיתה י"ב (בסוף השליש הראשון).

2. המנהל או המורה הממונה על עבודות הגמר בבית הספר ילוו את התלמידים בכל מהלך עבודתם (משלב גיבוש ההצעה והגשתה לאישור ועד לשלב הגשתה להערכה). בית-הספר יסייע לתלמיד במציאת מנחה מקצועי מתאים וביצירת הקשר אתו. המנחה המקצועי ינחה את התלמיד ויסייע לו בעבודתו בכל שלביה - משלב גיבוש ההצעה ועד להגשתה להערכה. המורה הממונה מטעם בית-הספר ילווה את התלמיד בכל תהליך העבודה ויעקוב מפעם לפעם אחר עבודת התלמיד ועבודת המנחה. עבודת המנחה המקצועי תהיה יחידנית והוא לא ינחה יותר מ- 2-3 תלמידים בו בזמן.

הנחיות להגשת הצעה לעבודת גמר באמנות המחול

עבודת גמר במחול-
הצעה מס' ____

נושא _____

פרטים אישיים

שם התלמידה :

מספר תעודת זהות :

כתובת :

טלפון :

דוא"ל :

שם בית הספר :

סמל בית הספר :

כתובת :

טלפון :

פקס :

מייל :

שם מנהל בית הספר :

שם המונה על עבודות הגמר בבית הספר :

דוא"ל ממונה על עבודות הגמר בבית הספר :

טלפון :

פרטי הבקשה

מקצוע :

נושא :

מספר השנים בהן עוסקת התלמידה במחול :

סגנונות המחול שנלמדו :

שם המוסד הבלתי פורמלי/הפורמלי :

סוג העבודה : עיונית/משולבת (רכיב עיוני ויצירתי)

פרטי המנחה¹

שם המנחה :

ת.ז. :

כתובת :

טלפון :

דוא"ל :

תואר אקדמי :

מקום עבודה :

מרכיבי ההצעה

1. הגדרת הנושא

2. מטרת העבודה : הבעיה המועלית למחקר או לדיון. השאלה המרכזית שבה העבודה מתמקדת חייבת להיות שאלה חשובה שאפשר לחקרה, ולא שאלה שהתשובה עליה מובנת מאליה או שאלה שהצגתה אינה מקדמת את חקירת הנושא המרכזי בעבודה והדיון בו. בהצעה לעבודה המשלבת רכיב עיוני ויצירתי תהיה התייחסות לשני הרכיבים.

3. רקע תאורטי נבחר : עיקרי הדברים מתוך הרקע העיוני המהווה בסיס לשאלות-המחקר או השאלות לדיון. יש להקפיד על ציון סימוכין על-פי כללי הרישום הנהוגים.

4. דרכי מחקר : דרך העשייה המתוכננת של המחקר/דרך הטיפול בנושא. דרך המחקר האפשרית עשויה להיות ניתוח יצירות על-פי קריטריונים מוגדרים, ראיונות, שאלונים, תצפיות, וכיו"ב.

5. ראשי פרקים משוערים.

6. תיאור המרכיב היצירתי (המעשי) של העבודה : דרך העבודה ותיאור היצירה - אם היא יצירה מקורית של התלמיד/ה, פירוט הקשר שבין הרכיב העיוני ליצירתי, פירוט ראשוני בעניין המוסיקה, התלבושות, הציוד הנלווה והרקדנים.

7. רשימת המקורות הראשונית שעליה ההצעה מתבססת : מקורות מתחום המחול ומקורות אחרים (העוסקים בבעיה הנבדקת). הרשימה תיכתב על פי כללי הרישום המדעי.

8. סוגי המקורות : ספרים, מאמרים, כתבי עת, כתבות מהעיתונות, סרטי תעודה, יצירות מצולמות, אתרי אינטרנט - בתנאי שמצוין שם הכותב/ת, זמן הפרסום ויש הסתמכות על מקורות (סימוכין).

יש להימנע מהסתמכות על : בלוגים (למעט של מומחים לתחומם), פרסומים אינטרנטיים שלא ברור מקורם, ויקיפדיה - ערכים ללא הפניות, סיכומים של מורים למחול שנמצאים באינטרנט ואינם כוללים סימוכין.

כללי כתיבה : יש לבחור שיטת כתיבה אחת ולהתמיד בה לאורך כל העבודה וברשימה הביבליוגרפית עצמה. (פירוט מורחב בנספח ב')

¹ במידה ויש מנחה לתחום העיוני ומנחה נוסף/ת לתחום המעשי, נא לפרט זאת.

היקף הצעה לעבודת גמר : בדרך כלל כ 5-6 עמודים [כתב דויד, כתב גודל 12, רווח 1.5]
היקף עבודת הגמר : אינו אחיד ותלוי בשיטת המחקר

עיון, חוות דעת, תיקון ההצעה ואישורה

המנחה המקצועי, המורה המלווה בבית הספר (ומורה לאמנות המחול, אם יש בבית הספר) יעיינו בהצעות לפני הגשתן ויחוו דעתם עליהן. אישורם שההצעה ראויה להגשה הוא תנאי להגשתה לעיון ולחוות דעת במשרד החינוך. יש לצרף הצהרה של המנחה (או של שני המנחים, במקרה של שילוב שני מנחים) בעניין נכונותו להדריך את התלמיד בעבודתו, בחתימתו האישית. על תפקיד המנחה ואחריותו ראה- "הנחיית העבודה". ההצעות יוגשו בצורה מסודרת ולאחר שהוגהו. הצעות שיוגשו באופן מרושל לא יטופלו.

ההצעה תוגש לעיון ולחוות דעת של הפיקוח על עבודות הגמר. לאחר שתתקבל חוות הדעת של הפיקוח על הוראת המחול, יינתן אישור להצעה. לכשיידרש תיקון או שינוי בהצעה, יש לעשותו בסיוע של המנחה המקצועי בתוך זמן קצר ולהגיש את ההצעה (שנית) לחוות הדעת של הפיקוח. תיקונים שיוגשו לאחר חמישה-עשר ביוני לא יתקבלו. בלא תיקון, לא תאושר ההצעה. אין להגיש להערכה עבודה שלא אושרה ההצעה לה.

הנחיית העבודה

את עבודת הגמר בתחום אמנות המחול יש להכין בהנחיית מומחה מקצועי לנושא העבודה ולתחום המחול בכלל, בעל השכלה אקדמית.*

תפקיד המנחה המקצועי ללוות את התלמיד מבחינה מקצועית-תכנית, לסייע לו בהכנת העבודה ובאישורה, לעקוב אחריו במהלך עבודתו ולוודא שאכן עבודתו עצמאית. המנחה המקצועי הוא הסמכות המקצועית המאשרת את תקופתה של ההצעה והעבודה. אישור ההצעה בחתימתו של המנחה היא האסמכתא שאכן ההצעה ניתנת ליישום ושהתלמיד עומד בתנאים המאפשרים הכנת עבודת-גמר בתחום. המורה המרכז את עבודת-הגמר בבית-הספר יעמוד בקשר רצוף עם המנחה המקצועי ויסייע לו בהנחיות ובהסברים, לפי הצורך. הוא גם יבטיח תיאום ושיתוף פעולה בין המנחים. עם סיום הכנת העבודה, יקרא אותה המורה, יעיר את הערותיו ויחווה דעתו בנוגע אליה. הנחיה בכתב עבודת גמר עיונית - עיינו בחוברת עבודות הגמר, פרק 5*.

הנחיה בהכנת עבודת-גמר המשלבת רכיבים יצירתיים ועיוניים : מומלץ שלתלמיד יהיה מנחה אחד המתאים להנחות אותו בשני תחומי העבודה - העיוני והיצירתי. ולא, יעבוד התלמיד בהנחיית שני מנחים ובית-הספר יבטיח את התיאום ביניהם.

*אם אין המנחה המומחה מתחום המחול בעל השכלה אקדמית, ילווה את מכין העבודה גם מנחה בעל הכשרה אקדמית.

דרך עשיית המחקר בתחום המחול

יש להבחין בין הרקע התאורטי לבין דרך עשיית המחקר. הרקע התאורטי נועד לספק מצע, המאיר את הנושאים העיקריים אשר ידונו בעבודה. דרך עשיית המחקר מתייחסת לאופן שבו התלמיד מתכוון לחפש תשובה לשאלה אשר בבסיס עבודתו. דרך המחקר האפשרית עשויה להיות ניתוח יצירות על-פי קריטריונים מוגדרים, ראיונות, שאלונים, תצפיות, וכיו"ב. רצוי מאוד שלמנחה יהיה ניסיון בשיטת המחקר הנבחרת.

שימוש בראיונות

שימוש בראיונות בעבודה מחייב התייחסות בגוף העבודה באחת משתי הדרכים הבאות:

1. הריאיון מהווה חלק מהרקע התאורטי ובא להשלים גוף ידע חסר בספרות הקיימת, לדוגמא, יצירת מחול חדשה, שטרם נכתבו עליה מאמרים, והיוצר בעצמו מספר בריאיון על תהליך העבודה. במקרה מסוג זה, המידע העולה מהריאיון ישולב ברקע התאורטי ותמלול הריאיון יובא בנספחים.
 2. הריאיון ישמש ככלי מחקר, כחלק ממערך מחקר איכותני. בהתאם, יש לערוך ניתוח תוכן, על-פי הכללים הנהוגים במחקר האיכותני, תוך הסתייעות בספרות מקצועית בנושא שיטות מחקר והצגת ממצאים ודיון כנהוג. במקרה מסוג זה, יוצגו ממצאי הריאיון בפרק ה"ממצאים" ויערך קישור בין הממצאים לרקע התאורטי בפרק ה"דיון". גם במקרה זה, מקומו של תמלול הריאיון המלא הוא בנספחים.
- אין לעשות שימוש בראיונות מבלי שיש לכך התייחסות מפורשת בגוף העבודה.
 - אין לכלול את תמלול הריאיון המלא כפרק בעבודה.

ניתוח והשוואה של יצירות מחול

דרך מחקר זו שכיחה בעבודות גמר מתחום המחול, ועיקרה – ניתוח והשוואה בין יצירות מחול של אומן נבחר, או ניתוח והשוואה של גרסאות מוקדמות ומאוחרות לאותה היצירה של אומנים שונים (לדוגמא "פולחן האביב" של ניז'ינסקי לעומת גרסתה של פינה באוש). כאשר זו שיטת המחקר הנבחרת, יש לבחור ולהציג את הפרספקטיבה מבעדה תערך ההשוואה. פרספקטיבה זו יכולה להיות פנים-מחולית חדשנית, לדוגמא השוואה של אופן השימוש במרכיבים הבימתיים אצל רמי באר ותרומתו להבעת הרעיונות המרכזיים ביצירה. כמו כן, הפרספקטיבה עשויה להיות חוץ-מחולית, לדוגמא, התבוננות ביצירותיה של מרתה גראהם באמצעות מושגים מהפסיכואנליזה של פרויד. כך או כך, יש להציג בהצעה ובעקבותיה בעבודה, מהי הפרספקטיבה או התיאוריה הנבחרת, אשר תשמש את התלמיד בבואו לנתח ולהשוות בין יצירות.

מבנה העבודה

החלק העיוני מוצג כאן מבנה רצוי של החלק העיוני של עבודת הגמר באמנות מחול. ייתכנו שינויים במבנה הזה, אך יש לראות בו דגם מקובל לכתיבת עבודת גמר.

1. הקדמה

הקדמה אישית. בה התלמיד יסביר מדוע בחר בנושא העבודה, יפרט את העניין שיש לו בנושא, יודה למי שסייעו לו בהכנת העבודה וכיו"ב.

2. מבוא

במבוא יציג התלמיד את השאלה המרכזית שנחקרה ונבדקה בעבודה ויסבירה בקצרה. אחר כך יציג את הדרך שבה התמודד עם השאלה שהוצגה, באמצעות תיאור של פרקי העבודה והנושא המרכזי שבכל אחד מהם. בתיאור הפרקים, חשוב להדגיש את הרצף הפנימי שלהם ואת האופן שבו מתפתח העיון ברכיבים ובהיבטים של הנושא בפרקי העבודה. בסיום המבוא, יוצגו בקצרה המסקנות הצפויות מן העבודה.

3. גוף העבודה

החלק הזה יכלול את רצף הפרקים המנתחים את נושא העבודה. על כל פרק ופרק לעמוד בפני עצמו, כלומר בכל פרק ייבחן נושא אחד מן הנושאים הכלולים בעבודה. רצוי לחלק את הפרקים לפרקי-משנה לפי תוכנם. החלוקה הזאת תסייע מאוד למיקוד הדיון ולביסוסו. על העבודה להתמקד בנושא; יש להימנע ממבואות ארוכים ומפריסה רחבה של נושאי רקע, שכן הם פוגמים בטיב העבודה. יש להתייחס ישירות לנושא המרכזי של העבודה.

4. הפרק המנתח את הרכיב היצירתי ומקשר בינו לרכיב העיוני

הרכיב העיוני יוכן בזיקה לרכיב היצירתי. הרכיב היצירתי יישען על הרכיב העיוני וישאב ממנו. הפרק הזה ינתח את הקשר ההדדי ביניהם. הניתוח יתבסס על ספרות ועל מקורות מקצועיים. הרכיב היצירתי ינותח על-פי הכללים לניתוח יצירות כוריאוגרפיות: תיאור העבודה, שפת התנועות, מבנה היצירה, המוסיקה, התלבושות וכו'. הפרק הזה יקשר בין החלק העיוני לחלק היצירתי של העבודה ויעשה אותם לעבודה כוללת אחת.

5. פרק הסיכום

בפרק הזה יוצגו ויידונו מסקנות העבודה ותינתן תשובה על השאלה שהוצגה במבוא. בפרק הזה אפשר להביא גם סיכום אישי. ואולם הסיכום הזה לא יבוא במקום הסיכום הענייני.

6. נספחים

הנספחים יכולים להיות ראיונות, תצלומים, תמונות, קטעי מקור מצולמים, קטעי עיתונות, קטעי וידאו וכו'. על הנספחים להיות ממוספרים. לא ייכללו נספחים שאין התייחסות ישירה אליהם במהלך העבודה. לפי הצורך, יש ללוות את הנספחים בהסברים.

7. ביבליוגרפיה ומראי מקומות (FOOT NOTES) ביבליוגרפיה

מטרת הביבליוגרפיה להציג את כל החומרים שעליהם העבודה מתבססת. לכן יש לכלול בה כל ספר, מאמר או מקור אחר ששימש את הכותב בהכנת עבודתו. אין לכלול בביבליוגרפיה פריטים הקשורים לנושא העבודה, אך לא הייתה כל הסתמכות עליהם או התייחסות אליהם בגוף העבודה; בביבליוגרפיה יהיו רק פריטים שהתלמיד עיין בהם. רישום הביבליוגרפיה יעשה לפי

אחת השיטות המקובלות בחיבור מדעי. מומלץ לחלק את הביבליוגרפיה לסוגים, לפי העניין : ספרים ומאמרים, עיתונות, ראיונות, קטעי וידיאו וכו', הכל על פי סוג החומרים ששימשו את הכותב בהכנת עבודתו. כמו כן מומלץ מאוד להפריד בין ביבליוגרפיה בעברית לזו שבשפות אחרות. הערה : כותב עבודה שהשתמש בחומר ביבליוגרפי המצוין בלועזית ונעזר בתרגום שסייע לו יציין את העובדה הזאת בסמוך לרישום הפריט הביבליוגרפי המסוים. **אנא ראה פירוט מורחב בנספח ב'.**

הערכת העבודה

התבחינים (הקריטריונים) להערכה ודרכי ההערכה יובאו, על-ידי המורה האחראית על עבודות גמר בביה"ס, לידיעת התלמיד מכין העבודה והמנחה המקצועי שלו, עם כניסתם לתהליך העבודה וטרם גיבושה.

הערכת החלק העיוני של העבודה המשולבת

עם השלמתה, תוגש העבודה לאגף הבחינות במשרד החינוך. העבודה תועבר להערכה של מומחה בתחום המחול. המעריך יקרא את העבודה ויעריכה כזמן סביר לפני הצגת החלק המעשי, מתוך התייחסות לדרישות מן העבודה ולתבחינים (קריטריונים) של הערכת עבודות-גמר. כחלק מתהליך הערכה, ייפגש המעריך עם התלמיד לשיחה על עבודתו. המפגש יהיה חלק בלתי נפרד מתהליך הערכת העבודה. השיחה תהיה לפני הצגת החלק היצירתי. משקל השיחה יהיה כ-20% מן ההערכה של החלק העיוני. קביעת הציון תיעשה על פי התבחינים (הקריטריונים) שקבע הפיקוח על עבודות הגמר לכל תחומי הדעת.

בהערכת החלק היצירתי (המעשי) של העבודה תהיה התייחסות ל:

- הופעה כללית
- ביצוע - שליטה בגוף, בטכניקה ובסגנון
- ביטוי הנושא בתנועה
- השימוש בשטח ובחלל
- ביטוי אישי, חידושים ומקוריות
- מוסיקה: התאמה בין המוסיקה למופע והבנת היצירה המוסיקלית שנבחרה
- תלבושת ואביזרים
- הצגה מילולית ברורה של הנושא

בנספח ג'1 ו-2- מפורטים התבחינים (הקריטריונים) להערכה של החלק היצירתי בעבודת גמר במחול (עבודת משולבת- לא צמודה) - עבודת כוריאוגרפיה שיצר התלמיד ועבודה שהיא שחזור- רפרטואר.

דף הצגת העבודה

בעת הצגת הרכיב היצירתי (המעשי) לצורך הערכה, על התלמיד להגיש הצגה תמציתית של העבודה בכתב. התמצית תינתן למעריכים לעיון לפני הצגת העבודה. בתמצית יצוינו הפרטים שלהלן שם התלמיד, שם העבודה/הריקוד, שמות הרקדנים, מוסיקה, תלבושות, אבזרים, תקציר הריקוד. כמו כן, יצוינו אם הכוריאוגרפיה נוצרה בידי התלמיד או היא חלק מרפרטואר של אמן אחר. התמצית תוגש בחמישה העתקים.

תהליך הגשת העבודה להערכה והצגת החלק היצירתי (המעשי)

- א. עבודת הגמר תוגש להערכה במשרד החינוך, אגף הבחינות. החלק העיוני יוגש כעבודה שלמה כוללת - הוא הרכיב העיוני של העבודה המשולבת. על העבודה העיונית להגיע אל אגף הבחינות, על פי ההנחיות, כמקובל. העבודה תוערך בידי מומחים לתחום המחול ולנושא העבודה המסוים, שעליהם ימליץ הפיקוח על המחול. חשוב שתוגשנה העבודות במועד, כדי שיוכלו המעריכים להשלים את הערכת החלק העיוני לפני המפגש עם התלמיד ולפני הצגת החלק המעשי.
- ב. הצגת החלק היצירתי והערכתו יהיו בחודש מרץ. הודעה על מועד ההצגה ועל מקומה תישלח מן הפיקוח על המחול אל בית הספר, בתנאי שהוגש והתקבל החלק העיוני. בית הספר ידאג להביא לידיעת התלמיד את הפרטים בעניין המקום והמועד.
- ג. הפגישה עם המעריך תהיה לפני הצגת החלק היצירתי (המעשי); השיחה עם המעריך תהווה 20% מציון החלק העיוני של העבודה.

במקרה של הערכה מחדש (ערעור), יועמד להערכה רק החלק העיוני.

חלוקת זמן נדרשת

מעורבות המנחה בתהליך הכתיבה ובהגדרת לוחות הזמנים להגשה היא חיונית בכדי לוודא שהתלמידים יעמדו ביעדים ובזמני ההגשה הנדרשים. תפקיד המנחה לסייע לתלמיד/ה להגדיר זמנים להגשות ביניים ברות יישום לאורך השנה ולוודא שאכן אלה מוגשות במועדן. נזכיר כי התלמידים עוסקים בעבודת החקר במקביל לבחינות הבגרות, כך שמומלץ לנצל חופשים והפוגות כדי להתקדם משמעותית בכתיבת העבודה ובתהליכי היצירה במקביל, במידה ומדובר בעבודה משולבת.

זמני הגשה

- הצעות לעבודת גמר במחול מתגבשות בתחילת כיתה י"א ויש להגישן עד 31.1 בכל שנה.
- במידה ונדרש תיקון של ההצעה, יש להגישו עד חודש מקבלת התיקון.
- תיקונים של הצעות יתקבלו לכל המאוחר עד 15.6 בכל שנה.
- לאחר שאושרה הצעת התלמיד/ה, יש להגיש את החלק העיוני המלא של העבודה בכיתה י"ב עד 31.12 בכל שנה.
- לאחר הגשת החלק העיוני, בכיתה י"ב, מתקיים אירוע הערכה ארצי עבור החלק המעשי, בסביבות חודש מרץ בכל שנה.

**** רק תלמיד/ה שהגיש/ה את החלק העיוני יזומן/תזומן לבחינה המעשית**

לקט דברי הערכה

מובא כאן לקט של דברי הערכה שניתנו במהלך תהליך ההערכה בחורף התשנ"ח. דברי ההערכה מובאים כלשונם (כפי שנכתבו בידי המעריך); הושמט כל סימן זיהוי של המעריך, של התלמיד ושל בית-הספר. מדברי ההערכה האלה אפשר ללמוד על מהות העבודה ועל הדגשים שיש לתת בה. העיון בדברי ההערכה וההתייחסות אליהם עשויים לשפר את תהליך הכנת העבודה, את תהליך ההדרכה ואת ההנחיה הניתנת למכיני העבודות - ובכך יסייעו להימנע מנקודות התורפה ומן הקשיים האופייניים. ויתרמו, בלא ספק, לשיפור של רמת העבודות והישגי התלמידים.

עבודה בנושא "גוף ונפש - איחודם בתנועה" (עבודה המשלבת רכיב עיוני ורכיב יצירתי) "חוות דעתי על העבודה והערותיי בעקבות שיחה עם התלמיד: ניכרת מעורבותו האישית של התלמיד בעבודה. ההקדמה מוצגת בצורת שיר אישי נוגע ללב המעיד על רגישות ועומק. מוצג הקונפליקט שהוא הבסיס לעבודה, אך חקירתו מצומצמת ודלה למדיי - הן בשל ההסתמכות על מקורות מקצועיים מעטים, והן בשל חוסר ההרחבה, ההעמקה והחיפוש בכיוונים וזוויות נוספים הקשורים לנושא. בפרק העוסק במאפייני המחול המודרני צוינו מאפיינים בודדים הקשורים ישירות לעבודה, חסרה הרחבה - או שינוי הכותרת. הסיכום תמציתי, סכימתי ומראה התפתחות יפה. הצילומים הנספחים בסוף העבודה יצירתיים ומעוררי סקרנות לגבי הרסיטל." ציון העבודה - 78 - טוב.

1. עבודה בנושא "עצבות כרגש וכתנועה" (עבודה עיונית). "במבוא לעבודה מסבירה התלמידה שהיא מבקשת לחקור את ההיבטים הפסיכולוגיים והאמנותיים של ההתמודדות עם המוות. מכאן, ששם העבודה, "עצבות כרגש וכתנועה", מטעה ומרמז על אי בהירות וחוסר מיקוד באופן החשיבה, המאפיין את העבודה כולה. התוכן העיוני-מחקרי של העבודה שטחי (13 עמודים מתוך 21 עמודים). מובחן בו קושי להביע התעמקות שתעיד על חשיבה אובייקטיבית, ביקורתית ומחקרית הנדרשת ברמה של עבודת גמר. יחד עם זאת, לאורך כל העבודה בולטת רמת המעורבות הרבה של הכותבת בנושא בו בחרה לחקור. העבודה ערוכה באופן אסתטי ומאפשרת התמצאות נוחה. סגנון הכתיבה אינו אחיד. מובחן הבדל בין כתיבה אישית, רגישה אך גם רגשנית, מסורבלת מעט וחסרת רהיטות, לבין הסיכום מהמקורות הביבליוגרפיים, שהוא ענייני יותר. ניכר בו שסוכם מתוך הכתוב ולא עבר עיבוד אישי והפנמה די הצורך. לאורך כל העבודה, השימוש בכלים המדעיים אינו עקבי ושיטתי, דבר המוכיח על חוסר הבנה וידע באופן השימוש בהם. הביבליוגרפיה דלה ובמיוחד בתחום המחול. המבואות מעטים מדיי, אינם עדכניים, כוללניים, ומכאן שגם הפקת הלקחים אינה משמעותית ועמוקה דיה. בחלק השני של העבודה, יש תיעוד של עבודות מחול שנצפו, כדי לבסס את המחקר מההיבט האמנותי. הראשונות שבהתוודעות לעבודות המחול הנצפות ניכרת בסגנון הכתיבה הכרוך בבלייל אחד עובדות אובייקטיביות ואינטרפרטציה אישית. אין הפניות אל הכוריאוגרף והצוות היוצר וחסרים קריטריונים לפיהם ניתן לעקוב אחר מסקנות הכותבת מהצפייה. אופן כתיבה זה אינו אקדמי מספיק לרמה הנדרשת, אינו מפתח ומקדם דיה את החשיבה וגורר חוסר רלוונטיות במסקנות המתקבלות. ניכר היעדרה של הנחיה מתאימה (!) מהריאיון האישי התרשמתי שלתלמידה רקע מקצועי דל, ובאופן יחסי ניתן לומר שהעבודה פיתחה את אופקיה בתחומי הידע בהם עסקה. לסיכום, אני מעריכה עבודת גמר זו ככמעט טובה (65)." ציון העבודה - 65 - כמעט טוב.

2. עבודה בנושא: "התנועה הבאה לידי ביטוי בבריאת העולם בפרקים א' ו-ב' בספר בראשית" (עבודה המשלבת רכיב עיוני ורכיב יצירתי) "להלן הערכתי לעבודת הגמר:

צורה - 10 נק'

סגנון - 8 נק' - עברית תקינה וסגנון ענייני, אך אין אחדות בסגנון ונוצר הרושם כי חלק מהקטעים אינם כתיבה מקורית של התלמידה.

כלים מדעיים - 6 נק' - ביבליוגרפיה ערוכה לפי שיטה מקובלת. שימוש לא עקבי במראי מקום - הפסוק והפרק מהם נלקח הציטוט מופיעים רק בחלק מהמקרים. בגוף העבודה נעשה שימוש בציטוטים של פרשנים שאינם מופיעים בביבליוגרפיה. פרשנים אלו צוטטו כמקור ראשון, בשעה שספרות המקור לא כלולה ברשימת הביבליוגרפיה. יש להתייחס לקטעים מסוג זה כציטוט ממקור שני ולציין בגוף העבודה את שם המחבר והספר שממנו נלקח הציטוט.

עצמאות - 7 נק' - ניכרת מעורבות אישית בנושא, אך חסרה נקודת המבט האישית מעבר לפרשנות המקראית המובאת מהספרות.

תוכן - 15 נק' - שאלת המחקר המחולית המתייחסת למרכיב התנועה בפרקי הבריאה כמעט ואינה מקבלת התייחסות בפרקי העבודה. אין הצטברות של ידע והבנה בנושא תוך קריאת העבודה. פרקים שלמים עוסקים בנושאי מחקר תנ"כיים, לשמם, ללא אזכור לנושא התנועה (ראה לדוגמה הפרק על מעמד האישה). לא נוצר דיאלוג מחקרי בין התחום המחקרי לתחום המחול והדבר בא לידי ביטוי ברשימה הביבליוגרפית המכילה פריטים תנכיים בלבד ואין בה אף לא פריט אחד מעולם המחול. השאלה המחקרית כפי שהיא מוגדרת בשם העבודה מוחמצת!

(ב)

פגישה - 20 נק' - ניכרת מעורבות אישית בהכנת העבודה ותחושת סיפוק מהשלמתה באופן עצמאי. לשאלותי לגבי הסיבות לבחירת הפרקים הספציפיים של העבודה ולהיעדר ההתייחסות לנושא המחקר התנועתי, לא קיבלתי הסבר מספק או מידע נוסף שיכול היה להאיר באור חדש את הבעייתיות בטיפול בנושא המחקרי. הוסר ספק כי התלמידה לא ידעה שעליה לשלב בעבודתה העיונית את הנושא המחולי ולכן לא נותר אלא לתהות לגבי מודעותה של המנחה לצורך לחבר בין התחום המקראי למחולי.

סיכום הנקודות - 56 נק' - להערכת הציין הסופי המגיע הוא 60 נק', כיוון שניכרת השקעה והתמסרות בעבודה, למרות שהמאמצים כוונו לאפיקים לא מתאימים. "ציון העבודה - 60 - מספיק.

3. עבודה בנושא: "לצעוק ולרקוד" (עבודה עיונית) "נושא העבודה, והעמוד הפותח, שממנו מגיח הראש מתמונתו המפורסמת של מונק, "הצעקה", מעניין ומרמז על תחומי דעת מרתקים. אמנות פלסטית, ציור אקספרסיוניסטי ומחול הם תחומי ידע הטומנים בחובם שילוב בעל פוטנציאל רב, שלא בא כלל לידי ביטוי בעבודה. לעבודה אין כל ממד מחקרי. אין בה כל רציונל המעיד על כיוון חקירה ו/או מתווה לפיה היא תפתח, ומכאן שהמסקנות המתקבלות חסרות בסיס תיאורטי משמעותי. כמו כן, ברצוני לציין שמתוך 24 העמודים של העבודה (הכוללים 4 עמודי תמונות ללא מבואות!), הפרק התיאורטי, שעליו כביכול מתבססת העבודה המעשית, משתרע על 8 עמודים מרווחים בלבד. העבודה נתמכת בביבליוגרפיה דלה ולא מספקת. היום, גם בתחום המחול יש בנמצא ספרות עיונית. אמנם רוב הספרות באנגלית, ולכן תלמיד שאין באפשרותו להתמודד, בדרך כלשהי, עם חומר עיוני באנגלית, מן הראוי שלא יכתוב עבודת גמר בתחום זה. בעבודה מובאת אינפורמציה שטחית ובלתי מעובדת. אין בה רבדים המעידים על התעמקות בתחומי הידע שיכולים להעיד על מחשבה מפותחת, עצמאית ו/או ביקורתית, המתבקשים בעבודת גמר. סגנון הכתיבה נע בין כתיבה חופשית, תיאורית ולא ממוקדת לבין שפה גבוהה ומליצית, שניכר שסוכמה מהביבליוגרפיה ממנה נשאבה, אך הנושא לא עבר כל הפנמה ועיבוד. האמירות כלליות, בנליות ומוצגות באופן רדוד ובלתי מנומק. העבודה כתובה בחוסר תשומת לב לכלים המדעיים: השימוש במבואות המועטות אינו שיטתי ומראה על

חוסר הבנה מוחלט מה ראוי לשמש כציטוט ומדוע. יש שימוש במושגים ומונחים ללא הערות או הבהרות, שיכולות להעיד שהכותבת מבינה את משמעותם. הפרקים השני והשלישי של העבודה מתייחסים לתיאור מפורט של העבודה המעשית. אופן כתיבתם מוכיח חוסר הבנה וידע במדיום המחול, מרכיביו, ההקשרים ביניהם והאופן בו רובדי הדימויים יכולים למצוא ביטוי באופן מעשי. כמו כן, מן הראוי ששמות המנחה או המנחים/ות יופיעו בעמוד הפותח של העבודה ותימצא דרך להביע לו/לה תודה והערכה. בריאיון האישי קיבלתי אישור להשגותיי מהעבודה העיונית וכך, לאחר מחשבה רבה ושיקול דעת, אני מוצאת את העבודה הנ"ל, לצערי, לא עונה לדרישות ולקריטריונים הנדרשים מעבודת גמר ברמה של 4 יח"ל. הילכך, אני מעריכה את ציון עבודת הגמר כבלתי מספיק (50). "ציון העבודה - 50 - בלתי מספיק.

4. עבודה בנושא: "האישה כקורבן" ביצירתה של פינה באוש "פולחן האביב" ובסיפור המקראי "בת יפתח" (עבודה המשלבת רכיב עיוני ורכיב יצירתי) נושא העבודה מקורי ומעניין, כל חלק הורחב בפני עצמו אך לא היה שום פרק מקשר בין הנושאים והשוואה ביניהם. מבנה העבודה: בין ההקדמה, המבוא והסיכום - חלוקה לא ברורה, אין שאלות בהתחלה ולכן אין סיכום בסוף. בחלק הראשון על פינה באוש סדר הפרקים מבלבל. תיאור המחול האישי - יפה. הביבליוגרפיה לא כתובה כנדרש. הנחיה יותר ברורה הייתה עוזרת לה מאוד לתיקון העבודה. "ציון העבודה - 85 - טוב מאוד.

5. עבודה בנושא: "האספקט התיאטרלי במחול" (עבודה המשלבת רכיב עיוני ורכיב יצירתי) העבודה העיונית ערוכה יפה, קריאה ומובנת. הפרקים ערוכים בסדר הגיוני והם רלוונטיים לנושא, למעט הפרק הדן בנושא היצירותיות, שאינו קשור ואינו תורם לפיתוח הרעיונות המרכזיים בעבודה. הפרק המרכזי בעבודה דן בוויכוח הנצחי שבין תפיסת המחול כאמנות בעלת זכות קיום עצמאי לבין תפיסתו כמדיום להעברת מסרים. [-] מעלה על הכתב דיון מקיף ומעמיק בנושא מבחינה היסטורית ופילוסופית ומצליחה למצוא את ההקשרים הרעיוניים, בתוך האינפורמציה הרבה שעליה מתבסס הדיון.

[-] בחרה דוגמאות מעולם הבמה לייצוג הגישות השונות בקשר מחול-תיאטרון. חבל שהשימוש בדוגמאות שטחי למדיי ואינו מנוצל לעימות רעיוני מול התיאוריות שפותחו במהלך העבודה. השימוש במבואות ענייני, אך חלקן אינן מסומנות ונוצרת אי בהירות באשר להפרדה בין דברי הכותבת לבין המובאה (חשובה מאוד מעורבותו של המנחה בעניין מסוג זה). בשיחה האישית גילתה [-] בקיאות רבה בנושא, מעורבות אישית, חשיבה עצמאית וחשיבים מפותחים של אבחנה וביקורת.

[-] בחרה להתמודד עם הנושא גם במישור האמנותי ואת התהליך שעברה היא מצליחה ליישם בדרך מקורית ומרתקת ברסיטל המחול שיצרה. כל אחד מ-3 פרקי הרסיטל מייצג תפיסה מרכזית בקשר מחול-תיאטרון, כפי שנידונה בהרחבה בעבודה העיונית, בתוספת האמירה האישית של [-] עצמה בנושא. בכל פרק הצליחה

[-] ליצור התאמה מלאה בין הרעיון שהתכונה לבטא לבין השפה התנועתית, הליווי המוסיקלי,

התלבושות ואביזרי הבמה."

ציון העבודה - 93 - טוב מאוד.

מיקוד הנושא הנחקר

זהו שלב ראשוני שמטרתו לברר מהם הנושאים שמעניינים את התלמיד, ומתוך כך, לסייע לתלמיד למקד את הנושא הנחקר להיקף סביר ובר יישום. מיקוד הנושא הנחקר יעשה בסיוע המנחה. תפקידו של המנחה לחשוף את התלמיד לסוגות, סגנונות, יוצרים ותופעות ייחודיות מתחום המחול. בשלב זה יסייע המנחה לתלמיד לברר מהם כיווני החקר הרלוונטיים לו והנובעים מתוך עולמו וניסיונו המחולי הקודם.

מבחר נושאים לדוגמא לעבודת גמר באמנות המחול

מוצעת כאן רשימת נושאים מתחום המחול היכולים לשמש רעיון או נושא לעבודת-גמר. הנושאים מוצעים כדי לגרות ולעורר עניין וסקרנות וכדי לסייע בתהליך של בחירת הנושא לעבודה. מקצת הנושאים מנוסחים ניסוח רחב וכללי מאוד. אפשר לגזור מהם נושאי-משנה צרים וספציפיים יותר. על ניסוח הנושא והגדרתו להיות מדויקים וברורים, באופן שלא יהיה הנושא רחב מדי ולא מצומצם מדי והשאלה הנבדקת תהיה ברורה. יש חשיבות מרובה להגדרתו הבהירה והמדויקת של הנושא, בתהליך הכנת עבודת-הגמר ועוד קודם לכן, בהכנת ההצעה לה.

- ביטויים מחוליים לתפיסת התא המשפחתי
- שילוב ווידאו בצורות שונות ביצירות מחול
- שילוב המרכיבים הבימתיים ביצירותיו של רמי באר
- שבירת מוסכמות קהל-במה ביצירה "טטריס" של היוצרת נועה דר וביצירות פרפורמנס של יסמין גודר
- מאפייני תרבות בת קיימא בעבודות נבחרות של להקת ורטיגו
- מאפייני תיאטרון המחול בעבודותיה של נדין בומר
- זהות ואחרות במבט סוציולוגי בעידן הפוסט מודרני כפי שהיא באה לידי ביטוי ביצירתו של הלל קוגן "אוהבים ערבים"
- ביטויי היררכיה במחול – על הבמה ומחוצה לה
- הסכסוך הערבי-ישראלי בראי המחול
- ייצוגי מוות ואבלות במחול
- שינויים בתפקיד הרקדן הגבר – מהבלט הקלאסי ועד מחול עכשווי
- מחול מתוך מגבלה פיזית
- דמות הרקדנית בספרי ילדים
- דימוי הגוף אצל תלמידות רקדניות בלט קלאסי

אופי שאלת המחקר

- שאלת חקר צריכה להתבסס על מחקר מקדים שיבוא לידי ביטוי בראשי הפרקים של העבודה. מתוך הקריאה יתבהר מהי השאלה המתאימה להוות את נקודת המוצא לתהליך החקר.
- שאלת חקר תשקף עניין פרשני- ביקורתי בסוגיה מתחום המחול.
- שאלת חקר עשויה לקשר באופן בין תחומי בין משמעויות העולות מהיצירה לתכנים חברתיים, פסיכולוגיים, אסתטיים והיסטוריים.
- שאלת חקר בתחום הדעת צריכה להיות מנוסחת בהתאמה למאפייני התחום, למשל ההכרח לצפות ולהתבונן ביצירה לפני תחילת העבודה (חזותיות).
- התלמיד יציב סוגיה שאֵיננה סקירה היסטורית אלא דורשת התייחסות השוואתית ופרשנית חדשנית.
- בחירת הסוגיה המעניינת בתחום המחול תיעשה תוך כדי מעבר והתמקדות - מתוכן רחב וכללי - לתוכן מצומצם וממוקד.

- שאלת המחקר צריכה להעלות סוגיה שניתנת לבדיקת המעריכים באמצעות כלי המחקר הייחודיים למקצוע.

כללים

לכתיבת עבודה אקדמית - נכתב ע"י ד"ר הניה רוטנברג

רשימה ביבליוגרפית בסוף העבודה- כל הפריטים ששימשו להכנת העבודה וזכרו בתוכה חייבים להיכלל ברשימה, שתופיע אחרי הדיון ולפני הנספחים.

- אין לכלול פריטים שלא נקראו וצוטטו ואין להסתמך על מקורות שאינם מצויים ברשימה הביבליוגרפית.
- המקורות יירשמו בסדר א"ב עברי ולועזי של שמות המשפחה של המחברים. יש לרשום בנפרד את המקורות בעברית ובאנגלית.
- צורת הרישום היא לפי המקובל ברשימות ביבליוגרפיות של תחום המחול. יש לשמור על סגנון כתיבה אחיד.
- כל פריט ביבליוגרפי צריך לכלול את שם המחבר, שם הספר (באותיות נטויות או מודגשות בקו תחת), מקום הוצאה: שם הוצאה, שנת הוצאה ומספר עמודים במידת הצורך. לדוגמא, ספר:

Banes, Sally. Terpsichore in Sneakers: Post-Modern Dance. Hanover: Wesleyan University Press, 1987.

מאמר: יש לציין את שם המחבר, שם המאמר, שם הספר או מגזין (באותיות נטויות או מודגשות בקו תחת), שם העורך (במקרה של ספר), מקום הוצאה: שם הוצאה, שנה ומספר עמודים. לדוגמא:

Copeland, Roger. Merce Cunningham and the Politics of Perception.

What Is Dance? Copeland, Roger & Cohen, Marshall (Eds.) Oxford, New York, Toronto, Melbourne: Oxford University Press, 1983, pp. 307-324.

מקורות אלקטרוניים

יש לציין את הכתובת הספציפית של המאמר, ולא של המאגר ממנו נדלה המאמר.

יש לרשום את כתובות האתרים לאחר תאריך דליית המאמר.

מאמר אקדמי מהאינטרנט:

שם משפחה, שם פרטי. (שנה). שם המאמר [גרסה אלקטרונית]. שם כתב העת, מספר הכרך, נדלה בתאריך.... כתובת אתר האינטרנט של המאמר. לדוגמא:

רוטנברג, הניה. מהפכת המחול התיאטרלי – תקופת הרנסנס. קולות המחול. אוקטובר 2008, <http://www.dancevoices.com/הסטוריה-של-המחול/>, נדלה ב- 28.10.08.

במידה והאתר אינו כולל את כל הנתונים המצוינים בסעיף זה, יש לרשום רק את המידע שמופיע באתר. הרישום (n.d). פירושו (no date) (חסר תאריך), מציין שלא מופיע תאריך עדכון האתר. תאריך העדכון יופיע בדרך כלל בסוף האתר.

וידאוגרפיה:

Anderson, Lea. *L 'Spectre de la Rose*. Tights, Camera, Action! (Series 2), MJW Production for BBC Channel 4. August 26, 1994.

Anderson, Lea. *Venus in Mourning*. Recorded performance at the University of Surrey. March 1, 1988.

הערות - תפקידן

- מראה מקום.
- ביסוס לנאמר בטקסט או השמעת דעה מנוגדת.
- הפנייה לעיון במקורות אחרים המרחיבים את הנושא.
- הגדרת מונחים.
- מונע קיטוע רצף הדברים.
- הבעת עמדה של הכותב בפרקים שבהם מתבקשת כתיבה אובייקטיבית.

שיטת רישום ההפניה בהערות

- הערות בתחתית העמוד
- הערות הנכתבות במרוכז בסוף העבודה יבואו אחרי פרק הסיכום, לפני הביבליוגרפיה, וימוספרו בסדר עולה.

כללי רישום ואזכור של פריטים ביבליוגרפיים:

דרכים לאיזכור מקורות בגוף העבודה:

- בגוף הטקסט: ההפניה תצוין בסוגריים ותכלול שם משפחה של המחבר, שנת הוצאה ומספר עמוד במידה ומצטטים. דוגמא: (אשל, 1991, עמ' 17).
- כאשר מציינים יותר ממקור אחד, באיזכור יש לערוך את המקורות בסדר א"ב ולהכניס בין הפרסומים סימן מפריד (;). דוגמא: (גרדנר, 1995; דה בוני, 1991).
- לעתים יש בעבודה דיווח של מקור בדרך עקיפה, מתוך המקור הראשי שעליו מסתמכים, "ציטוט מיד שניה". במקרה שאינכם משתמשים בפרסום המקורי, אלא מצטטים רק את המקור המצטט, יש להזכיר את שניהם ולרשום (מנור, 1973 מצוטט אצל אשל, 1998).

רישום המקור בהערות:

- ספר: שם פרטי, שם משפחה, שם הספר, כרך, מקום הוצאה, שם הוצאה, שנת הוצאה ועמוד. דוגמא: גילה, טולדנו. סיפורה של להקה, רסלינג, 2005.
- מאמר: שם פרטי, שם משפחה, שם המאמר (במרכאות), שם כותב הספר, שם הספר, מקום הוצאה, תאריך הוצאה ועמוד. דוגמא: הניה, רוטנברג. "מחול פורץ גבולות". מחול עכשיו, 3, נובמבר 2002, עמ' 43.

- לפניך לקט של הערות הלקוחות מתוך ספרה של גילה טולדנו, סיפורה של להקה. רסלינג, 2005.
- 1. הסבר על אפיקי היצירה יבוא בפרק המדבר על יצירה ועל יוצרים בענבל.
- 2. אלכסנדר אוריה בוסקוביץ, "בעיות המוסיקה המקורית". בתוך: אברהם שלונסקי (עורך), אורלוגין – במה לדברי ספרות, 9 (נובמבר 1953), עמ' 281.
- 3. ההפקות שיצרה שרה ל"שיר השירים" ול"מגילת רות" בעבור קיבוץ משמר השרון היו הפקות שונות לחלוטין מהיצירות "שיר השירים" ו"מגילת רות" שיצרה בעבור תיאטרון-מחול ענבל.
- 4. מרגלית עובד, רקדנית ראשית בענבל, נמנתה עם שבעת הרקדנים הראשונים שייסדו את ענבל.
- 5. "ערוגות הבושם" – סדרת ציורים של דוד שריר שהוצגו בגלריות מפורסמות בארצות שונות.
- 6. הדו"ח שהכין רובינס לקרן תרבות אמריקה ישראל לא נשמר – לא בארץ ולא בארצות הברית.
- 7. מתוך מכתב של ג'רום רובינס מ-1952 (!). הערה: קיים סימן שאלה בנוגע לשנה המצוינת במכתב מאחר שלפי הדברים שרובינס עונה עליהם, לא ייתכן שהדברים התרחשו לפני 1954. ב-1952 הלהקה עדיין הייתה בחסותו של המרכז לתרבות ועדיין לא התקיימו שעורי טכניקה. המכתב בא בתוך: מנור, דרכה הכוריאוגרפית, עמ' 39-34.

עקרונות צורניים של כתיבה אקדמית

- יש לארגן את מכלול הרעיונות בפסקאות. כל פסקה היא יחידה הממוקדת סביב רעיון אחד.
- יש להכניס כל תחילת פסקה 3-6 רווחים מהשוליים, או רווח של שורה מהפסקה הקודמת.
- יש להשאיר שוליים של כ-2.5 ס"מ מכל הכוונים, ולהדפיס ברווח של 1.5 בין השורות. יש לכתוב בכתב מלא ותקין ולשמור על כללי הפיסוק.
- יש להקפיד על השארת רווח של אות אחת אחרי סימני הפיסוק.
- במשפט שבסופו יש אזכור ביבליוגרפי (טולידאנו, 2005), הנקודה של סוף המשפט תבוא אחרי הסוגריים ולא לפניהם.
- שמות ריקודים צריכים להופיע בשם מלא ובצרוף שמם הלועזי במידת הצורך. יש לציין בסוגריים את השנה שבו נרקד הריקוד לראשונה. יש להדגיש שם הריקוד על ידי קו מוטטה או על ידי מתיחת קו מתחת לשם. לדוגמא: אגם הברבורים (1895).
- שמות יוצרים יש לכתוב בעברית ובסוגריים בלועזית בפעם הראשונה שהם מופיעים בגוף העבודה. לאחר מכן אפשר לרשום את שמם רק בעברית.

נספח ג – קריטריונים להערכת החלק היצירתי והתאורטי

1. חלק יצירתי שהוא כוריאוגרפיה שיצר/ה התלמיד/ה

פרטים אישיים			כוריאוגרפיה 50%				ביצוע 30%		מוסיקה 5%	עיצוב 5%	התרשמות כללית 10%	הציון הסופי
שם התלמיד/ה	נושא	שם הריקוד	פיתוח נושא תנועתי	התפתחות	שימוש בחלל	התאמת החומר התנועתי לנושא	טכניקה	התאמת החומר התנועתי לרקדנים	בחירה מוסיקלית ושימוש במוסיקה	תלבושות, אביזרים		סה"כ

2. חלק יצירתי שהוא שחזור מרפרטואר

פרטים אישיים			ביצוע 70%				מוסיקה 10%	עיצוב 10%	התרשמות כללית 10%	הציון הסופי
שם התלמיד/ה	נושא	שם הריקוד	רמת ביצוע וטכניקה	איכות בביצוע	דיוק השחזור	התאמת החומר התנועתי לנושא/ לרקדנים	פרשנות המוסיקה והשפעתה על תפיסת המחול ועל ביצועו	תלבושות, אביזרים	ביטוי אישי	סה"כ

3. הערכת החלק התאורטי

מבנה העבודה, עמידה בכללי הכתיבה האקדמית, האיכות האסתטית של העבודה 10%	הקדמה ומבוא 10%	גוף העבודה 40%	סיכום ומסקנות 10%	תיאור החלק המעשי 10%	הערכת שיחת מעריך/ה עם התלמיד/ה 20%
---	-----------------	----------------	-------------------	----------------------	------------------------------------

הערכת העבודה הכתובה המוגשת לבדיקה + שיחת הערכה - ערכה 60% מהציון הכולל